

A keresés fájdalma és öröme

Elmúlt a karácsony, és új évi ajándéknak, egy esztendőre útravalónak kaptuk a tizenkét éves Jézus történetét. Mária és József szomorúan keresték az elveszett gyermeket, és három nap múlva találták meg. „Miért kerestetek? Nem tudátok, hogy nekem Atyám dolgaiban kell lennem?” (Lk 2,49) A megtalálás öröme nemcsak az aggódó szülők boldog megnyugvása lett, hanem mély értelmű találkozás az ember és Isten titkaival.

Az emberi élet minden szempontból törékeny és gyenge, ennek egyik jele az is, hogy állandóan félünk kell, nehogy elveszítsük azt, ami a miénk. A dolgainkhoz való ragaszkodásban és az elvesztés félelmében mi magunkat védjük és féltjük, ezen keresztül is megéljük egész létünk esetlegességét, kiszolgáltatottságát. Az elveszett drachmáját mécsessel kereső asszony vagy a századik bárány után kutató gazda jézusi képe azért olyan szívbe markoló hasonlat, mert érezzük, hogy ők a maguk életének egy elveszett darabját keresik (vö. Lk 15,4.8), előkészítve a tékozló fiú apjának fájdalmát, akinek a szavaiból érezzük, hogy a maga életét siratta az elveszett gyermekében (vö. Lk 15,23).

Mária és József nyugtalan keresése a mai szülők fájdalmát vetíti elének, akik gyermekeik sorsa miatt aggódnak. Gyermekeink elvesztése, az emberi életék eltévelyedése sohasem egyedül egyetlen személy hibájából történik, mindig ott van azok felelőssége is, akiknek kötelességük és lehetőségük lett volna megőrizni az embert vagy megkeresni az elveszettet. Kegyetlenül kínzó érzés az, amivel a próféta a választott nép vezetőit vádolta: „Nem mentetek utána az eltévelyedettnak, nem kerestétek meg az elveszettet” (Ez 34,4). Jézus azért jött, hogy mint jó pásztor őrizzen minket, és ha elvesztünk, akkor megkeressen. Azért adta az életet, hogy örökre megtaláljon minket.

Az elvesztés fájdalmát azért adta Isten, hogy a megtalálás öröme gyógyítsa azt. A jó pásztor, ha megtalálja az elveszettet, „örömben vállára veszi, hazasiet vele, összehívja szomszédjait és barátait: Örüljetek ti is, mert megtaláltam elveszett báránymat. Mondom nektek, éppen így nagyobb öröm lesz a mennyek országában egy megtérő bűnösön, mint kilencvenkilenc igazon, akinek nincs szüksége rá, hogy megtérjen.” (Lk 15,4–7) A tékozló fiú apját az idősebb testvér ellenkezése sem tudja lebeszélni önfeledt örömről: „Együnk és vigadjunk, hisz a fiam halott volt, és életre kelt, elveszett, és megkerült” (Lk 15,24).

József és Mária elvesztették Jézust, de megtalálták a templomban. Aggodalmuk és szülői szemrehányásuk örömmé fordult, mert meg-

találták azt, akit Istentől kaptak, az Isten Fiát. Ilyen a mi életünk is. Ha elvesztünk valamit, ha életünk ürességét érezve keressük az elveszettet, akkor valójában azt éljük meg, hogy elvesztettük életünk nyugalma és teljességét, elvesztettük önmagunkat, elvesztettük vagy elfelejtettük az Istent, aki azért adta az elvesztés fájdalmát és a megtalálás örömét, hogy ébren tartsa bennünk a vágyat az ő állandó keresésére. József és Mária megtalálták azt, akit kerestek, de ez már egy másik Jézus volt. Egy jó kisfiút veszítettek el, és az írástudó Mestert, az Atya Fiát találták meg, aki számára az Atya dolgai fontosabbak, mint a szülői és gyermeki gyengédség. A hétszeres törrel eljegyzett Máriának így kellett megtanulnia, hogy anyai ragaszkodását, gyermekét féltő szeretetét kell feláldoznia azért, hogy ez a gyermek a világ üdvözítője legyen. Hosszú volt még az az út, amit Máriának kellett bejárnia, mindig újra megtalálni, mindig újként elfogadni gyermekét, amíg a kereszten el nem vesztette, és a feltámadásban végleg meg nem találta úgy, ahogy Isten ajándékozta őt anyjának és nekünk. Máriának és Józsefnek az ő elvesztésén kellett megtapasztalni az evangélium új értékrendjét: „Aki meg akarja találni életét, elveszíti, aki azonban elveszíti értem életét, az megtalálja” (Mt 10,39).

Mi eltévedtünk az Istentől, elfelejtjük őt, vagy elbújunk előle, néha Isten is elrejtje magát, hogy annál inkább keressük, és a végén mindig ő talál meg minket. Az életünk olyan, mintha játszó kisgyermekként bújócskázánk az Istennel, és mindig rádöbbenünk arra, hogy előle nem lehet elbújni, az ő kedvét nem lehet elvenni attól, hogy minket keressen, ő mindig annak örül, ha levesszük szemünkről a kezünket, és gyermeki mosollyal örülünk, ha azt hisszük, hogy mi találtuk meg őt.

Ilyen rejtélyes a tizenkét éves Jézus megtalálása is. Mária és József keresték az elveszett fiúcskát, és meg is találták. A negyvennapos Jézus bemutatásakor liturgiánk visszajára fordítja az elbeszélést: „Nem az aggastyán tart engem, hanem én tartom az öregem.” Most is mondhatnánk Jézussal: Nem a szüleim kerestek engem, én kerestem, én találtam meg őket, hogy egyre jobban megtaláljanak engem, az anyeim legyenek, és így bennem, az örök idők óta elrejtett misztériumban találják meg önmagukat. Boldogan és nyugodtan mentek haza, már valamivel többet tudtak arról, hogy mire választotta ki őket az Atya. Azt is sejtet-

ték talán, hogy még sok megrázó meglepetést tartogat számukra ez a gyermek. Jézust keresve így találta meg Mária és József is saját magát. Mária szívébe örökre be volt írva ez a záródolet, ez a Jézus.

„Velük ment Jézus Názáretbe, és engedelmeskedett nekik” (Lk 2,51). Mária és József, mint Jézus is, megtalálták, amit kerestek, nem volt hiábavaló az aggodalmuk, már megnyugodhattak. Zaklatott, kockázatokkal, veszélyekkel és veszteségekkel teli világunkban Jézus nagy ajándéka a lelkünk nyugalma, aminek ő már új szabályt és más garanciát adott: „Vegyétek magatokra igámat, és tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű, s megtaláljátok lelketek nyugalma. Az én igám édes, az én terhem könnyű.” (Mt 11,29–30)